

**Magdaléna Mišejková, Představa interpretační tradice v České filharmonii: Příklad
Dvořákovy „Novosvětské“ symfonie**

Posudek vedoucí práce

Bakalářská práce Magdalény Mišejkové je v českém kontextu ojedinělá tím, že interpretační tradici konkrétního uměleckého tělesa nezkoumá z pohledu jeho dramaturgie, ale zabývá se představami o specifickém zvuku tělesa. Mišejková kombinuje analýzu notového materiálu a nahrávek, která podává komplexní obraz o některých charakteristických rysech interpretace vybrané klíčové skladby repertoáru České filharmonie, totiž Dvořákovy „Novosvětské“ symfonie, a rozhovory s filharmoniky několika generací, které jednak tyto charakteristické rysy potvrzují, a jednak nabízejí vhled do mechanismů, kterými se představy o „správné“ interpretaci uvnitř tělesa předávají. Ukazuje se zde velký vliv spojitých mezigeneračních linií, kdy se tyto představy přenášejí z učitele na žáka (a z otce na syna) nejen uvnitř orchestru samotného, ale již na půdě profesních vzdělávacích institucí, především Pražské konzervatoře. Spojitost těchto linií byla dlouho umožněna nejprve nucenou a později dále vědomě udržovanou uzavřeností orchestru, a rozhovory s filharmoniky odhalují i procesy vyjednávání spojené s postupným otevíráním orchestru zahraničním hráčům. V této souvislosti se také dobře ukazuje propojení představy specifického zvuku orchestru s identitárním konceptem „českosti“, který, alespoň pro některé filharmoniky, podle všeho stále hraje významnou roli. Vyjednávání o národním charakteru zvuku orchestru však nelze chápat jen jako určitý relikv tradičních představ a hodnot, protože je dnes spojeno také s vědomím komerčně nosné identity tělesa na globálním hudebním trhu, o kterou orchestr nechce přijít. Z hlediska konkrétní zvukové realizace této identity je pro mě například fascinující zjištění, že orchestr vědomě hraje rytmicky nepřesně, čímž podporuje vnímanou (a dle všeho ceněnou) „měkkost“ svého zvuku. Mišejkové detailní analýza nejčastěji používané partitury, poznámek z partů a nahrávek všech vět „Novosvětské“ symfonie pak pojmenovává řadu dílčích a často možná překvapivých momentů „tradiční“ interpretace, zároveň však jasně ukazuje, jak se tato interpretace s časem proměňovala. Přestože sami filharmonici tuto tradici stále chápou jako „talichovskou“, spojenou s mýtem „modré tužky“, která měla v partech vyznačovat instrukce legendárního prvorepublikového dirigenta, jejich konfrontace s nahrávkami – jeden z nejpłodnějších momentů Mišejkové výzkumu – jasně dokládá, že zde od Talichových dob došlo k mnohým posunům, daným mimo jiné i vývojem nástrojů a způsobů hry.

Rozsahem badatelské práce, spojením několika metod výzkumu, a především vysokou kvalitou analýzy a interpretace získaného materiálu tento text nepochybně v mnohém přesahuje běžné požadavky kladené na bakalářskou práci. I přes některé jeho formulační a jazykové nedostatky proto navrhuji klasifikaci „výborně“.

V Praze, 14. června 2019

Mgr. Tereza Havelková, Ph.D.